

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

42-dik szám.

Szombaton October 14-én 1848.

7-ik évi folyam.

Az előfizetésidő és hirdetések

naponként elfogadtatnak a' szerkesztőség irdájában (Forray utczában, Viszkub háza 1. emeletében) reggeli 7 órától fogva estéli 6-ig.

Ó v á s.

Miután az alulírtak egyéb értékes tárgyai és 45 fton kívül bankjegyekben, tárczájában Steinbach Farkas urtól július 23-án kelt, 's 500 ftról huszasokban három hónapi határidőre szóló elfogadott váltóban 3 huszast egy forintba számítván, elveszett, és a' szükséges lépés annak megsemmítésére tétetett, így tehát mindenki annak átvételétől ovattatik.

A' becsületes megtalálója pedig, ki a' fenérintett váltón kívül még az ugyanott találtató 80 ftról szóló magánváltót és az 122,508. számu hg. Esterházy-féle sorsjegyet visszaadja, a' kész pénzt jutalomul nyeri.

Skreinka Lázár.

K e r e s t e t i k

egy nőtlen fiatal egyén, ki legalább a' bölcsészeti pályát végzette légyen, több gyermekek magán tanítás elvállalása végett. Bővebb tudósítást vehetni alulírtnál. Buttyinban (Aradmegyében) octoberhó 7-ik napján 1848.

Jandó Antal, gyógyszerész.

Oktatási ajánlat.

Fehér varrásban, fehér, fekete, arany- és egyéb hímvarrásokban, horgolásban, és egyéb különféle kézi munkákban, továbbá olvasás, irás és számvetésben oktatás adatik az azelőtti templommost szabadsajtóutczában, a' 2 pisztolyhoz czímtett Novák házában földszint. Bejárás a' keresztutczában.

Nehány oskolás gyermekek

fölvétetnek az új oskola-pálya beérkezével lak és tápzatba egy az oskolához közel lévő tisztes házba. Bővebbet a' szerkesztőségénél.

Neidenbach János,

zongora-műszer készítő Aradon, ezennel tudatja, hogy lakását változtatván, Stotz házából a' Forray utczában lévő Forray gróf házába költözött, hol földszint mind helybeli, mind külső bizományokat zongora hangolásra, és igazításra elvállal és azok legjobb 's jutányosb végrehajtását igéri.

2009 sz. H i r d e t é s.

A' csász. kir. dohánygyári igazgatóság 1848-ik évi augustus 4-ről ¹²²³/v.p. sz. a. kelt rendelvénye folytában, valamennyi a' dohánytermesztőkkel termésük általvétele végett, fenálló szerződések a' lekött időfolyamatban teljes erejökben maradnak, így tehát azon termesztőknek továbbá is a' szerződött előpénzek a' pesti, tolnai, szegedi, aradi és debreczeni cs. kir. dohánybeváltó hivataloknál kiszolgáltatandnak, és e' dohánylevelek szerződött időre általvétetendnek.

Ellenben egyéb nem szerződött felektől ez idei dohánytermésből csak akkor és annyi dohány a' fenemlített beváltóhivataloknál közbeváltás utján vásároltatni fog, a' mennyit a' fenemlített dohánygyári igazgatóság üzlete szükségei fedezésére megkívántatónak elismerend.

A' cs. kir. dohánybeváltó hivatalok igazgatóságától.

Kelt Pest september 1-én 1848.

Hölgy és férfi divatképek,

mozgékonyok és mozdíthatlanok, f. második fél évre kaphatók a' szerkesztőségénél.

Bérleti és eladási jelentés.

Az aradi határban, nevezetesen Szeretházán, mintegy 60 lánch szántó föld és 56 lánch rétföld minden órában bérbe kiadó; miről a' Kossuth utczában, 588 sz. a. Czifra házában

özvegy Urbányi Katalin tulajdonosnéval értekezhetni, hol is egy pótrási szülő idei termése, mintegy 180 akóból álló, a' sajtó alól eladó.

Bérbe adandó.

A' megyeház során, a' marosutca szegletén fekvő emeletes házbani alsó tractus, mellyben az utcára két oldal, közepén egy nagyobb szoba van, konyha, pincze és padlással akár lakásnak, akár koresmának f. évi november 1-ső napjától kezdve kiadandó. Értekezhetni ugyanott a' felső emeletben lakó Miklós y tulajdonossal.

Kiadó lak.

Az Istvántéren, Galliny házában, az udvarlak 1-ső emeletben kiadó.

Kiadó lakások.

Az Istvántéren, Probst Antal háza 1. emeletében az utca felé 3 szoba, konyha, éléskamara, fatár és padlás, — az udvarban 3 szoba, konyha, fatár és padlás, valamint 2 magán szoba f. e. november 1-ső napjától fogva bérbe kiadó. Bővebbet a' háztulajdonosnál.

Árverési jelentés.

Gyulán Stummer Imrének hagyománya: jó karban lévő, 's 6 szobából, 3 konyha, éléskamara és 2 pinczéből álló ház, 6 lóra való istálló 's kocsi-szinnel; továbbá Csabán egy sessió földje réttel és néhány száz köböl gabonával együtt f. e. octoberhó 18-án, reggeli 9 órakor Gyulán, Békésmegyében, legtöbbet ígérőknek eladatni fog.

Gyulán sept. 17-én 1848.

Németh Antal,
végrendelet végrehajtója.

1868 sz. Hirdetés.

Az aradi álladalmi urodalom pécskai kerülete részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a' pécskai álladalmi magtárban létező 26 pozs. mértő repcze árvereltetni fog.

E' nyilvános árverésnek határideje f. e. octoberhó 18-ik napjára határozatott, mely árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' pécskai tisztartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, 10száztoli bálnpénzzel 's elegendő biztosítékkal el látva, ezennel illendően meghivattatik.

Az álladalmi Tiztség által.
Pécskán october 4-én 1848.

2110 sz. Hirdetés.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a' kurtics és glogováci keskeny út által elválasztott, hajdan csapszék-telek, jelenleg 8^{1097/1100} hold szántóföld, nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

E' nyilvános árverésnek határideje f. e. octoberhó 23-ik napjára határozatott, mely árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' paulisi álladalmi tisztartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi álladalmi Tiztség által.
Paulison october 10-én 1848.

Helybeli.

Folyó hó 9-én Hadzsits nevű nemzetőr, egy illir ifju — ki meghülés következtében halálát okozá — örök nyugalomra tétetett, mely alkalommal nemzetőreink fegyveresen kiindultak, holt tetteit pedig 6 debreczeni honvéd vivé, mely tény ezen emberséges emberek baráti érzelmeiket eléggé tanusíták. — Sirhalmánál egyszer tüzeltetett.

Nálunk 20 tagból álló biztossági bizottmány létezik, melynek határozatai a' gyűlés erejével bírnak; ezek felváltva 5 tagonként a' városi kapitány elnöklete alatt folyvást tartandnak titkos üléseket, hol mindegyik közölheti véleményét. — A' rögtöntörvény a' város birája Pullio úr elnöklete alatt teljesülésbe jövend.

A' várparancsnok Berger b. altábornagy valódi érzelmét az által ismerteté meg, hogy a' városi hatósághoz oct. 4-én intézett levelében, vonatkozva a' „Wiener Zeitung“ odamellékelt számára, a' várost felszólítja, miszerint nyilatkozzon: vajjon a' forradalmi téren álló pesti kormány nyal akar-e tovább is összeköttetésben lenni, vagy a' császári iratot elfogadni *), mely a' hatáskörét túlhágó várparancsnok levelére, a' barátságos viszony tekintetéből azon nyilatkozat tétetett, hogy a' város forradalmi téren nem áll, és V. Ferdinand királya iránti rendíthetlen hűségében általa szentesített törvényeinek, valamint ugyan általa behelyezett kormánynak engedelmeskedik; egyébiránt holmi törvénytelen hirdap-cikkelyről tudni nem akar. — A' várparancsnok levele a' ministeriumnak előterjesztetett.

A' várparancsnok azonfelől többek közt azt is sürgeti, hogy a' városunkban lévő mozgó honvédek a' vartértől és a' maros mentében felállított örsöktől elmozdítottassanak, sőt még a' városból is kitasíttassanak; a' város birtokában lévő 6 ágyut átadja, továbbá a' varban és környékén fekvő cs. k. katonaságot nyugtatvány mellett éllemezze stb. stb., mire a' hatóság méltányosan felelt, de egyszersmind efféle parancsnoki levelek átküldözgetésétől mint jogtalan tényről kéri magát felmentetni. A' várparancsnok mindamellert uj meg uj feltételeket készít, és a' mint látszik, katonai uralkodást szándékozik behözni.

Illynemű körülmények közt természetesen ovakodánk, és nem hiában annál is inkább, miután hírszerint Blomberg ezredes a' nevezett várparancsnoknál megjelent városi küldöttséget sértő szavakkal és fenyegetődzésekkel szemtül szembe illette, melyek csak hamar beteljesedtek, mert szombaton f. hó 7-én városunk a' várból granátokkal és 5

*) Az idézett irat valószínűleg ugyanazon proclamatio, melyet Blomberg a' „Pesther Zeitung“ szerint (lásd a' Hirdető 41 számát) Verseczen a' városházán sept. 21-én hirdetett.

antos golyókkal ágyuztatott, mi által egy debreneni honvéd lába megsértetett, szerhák megrontattak és egy ügyefogyott özvegnő házikója peresztüllövertetvén, ennek ugy 2 gyermekének lete nem kissé veszélyeztetett. — Ezen eseménytán este egy válaszmány méne a' várparancsnokhoz, ki annak, mint hallani, azt nyilvánítá, hogy ezen tényt Blomberg ezredes vitte véghez, ő azonban megszünteté stb.; a' várban készületek azonban aggodalmat okoznak bennünk, annál inkább, minthogy a' vár körül a' város felől állott magas fák levágattak, 's a' mi több, mint rebesztetik, azon okból, hogy városunk minél szabadabban ágyuztathasson.

A' várparancsnok részéről ujjlag azon fenyegetés érkezett ide, miszerint azon esetre, ha hogy ágyunkat csütörtökig este f. hó 12-ig a' parancsnoksághoz beszállítani elmulasztjuk, és a' nemzettség, valamint a' mozgó honvéd fegyvereiket le nem teszik, a' város ujjonnan ágyuztatni fog, melly fenyegetőzés azonban már Jellachich hatalmazottságán alapodni mondatik; ezen ijesztegetés végrehajtásától mindedig megkímélttünk, ellenben nem kevésbé szánandó eset adódott elő: Török Gábor polgármesterünk és kir. élmezési biztos, szerdán f. hó 11-én éjszaka bánátból megfordulván, Blomberg ezredes által felállított öröktől megfogadván, éjszakán át az álladalmi hédvámhivatalban az ellenőrnél őrizet alatt tartatott, és rákövetkező reggel a' várba vitetett, hol mai napig van. — Egyuttal az álladalmi vám pénztárában találtatott 500 ft. huszasokban a' katonaság által elvétellett, és a' mint hallik, most már a' főshivatal pénztárán van a' sor, mihez nem egy könnyen juthatni.

Semmi kétség tehát, hogy sz. kir. Aradvárosa a' katonai hatósággra szállani, vagyis inkább az alája rendeltetni céloztatik, de hogy ennek eszközése nem csekély feladat, megmutatja a' következés. Isten velünk!!! —

V e g y l e t.

—*.* Felhivas. Hogy az ellenség támadó szereit kevesbittessenek, a' ministerelnök távollétében a' honvédelmi bizottmány következőleg határozott:

- 1) Minden ellenséges ágyunak elfoglalása kétszáz ezüst forinttal.
- 2) Minden mázsa lőszer 50 pftal jutalmaztatik meg, a' vitézséget illető katonai vagy polgári kitüntetésen felül.
- 3) Ki ellenséges futárt fog el, vagy bármely hadszereket fedez fel, mellyek az ellenség tábora felé szállítatnak, a' felfedezés értékéhez képest hasonlóan meg fog jutalmaztatni.

Kelt Budapest oct. 2-án 1848.

A' ministerelnök távollétében a' honvédelmi bizottmány tagjai: Nyári Pál, Madarász László, Szemere Bertalan, Pálfi János.

—*.* István főherceget Brünnben megérkezéssel macskazenével tisztelek meg, mivel hazáját a' veszély pillanatában elhagyá. (Ung.)

—*.* Batthyány Lajos ministerelnök hivatalát letette, mit oct. 2-án bécsben kelt levelében a' magyar képviselőházzal közölt stb. stb. —

—*.* Csapó Sándor és Bánhidya Sándor, Hardegg vasas ezredbeli tisztek, kik tévedésből azok között nevezettek meg, kik Jellachichsal hazájuk ellen vonultak, jelenleg még Magyarországon sincsenek, hanem csehországban, és ugy nyilatkoztak, miszerint szeretett hazájukért minden órában készek vérüket és életüket feláldozni.

—*.* Az „Ungar“ 3-ik számában Hardegg vasas ezredéből az ellenséghez átment hazaárulók közt felhozott magyar tisztek között Atzél főhadnagy is találtatik, mi ellen ünnepeyes ovást teszünk, mintán e' becsületes haditiszt még ezen gyalázatos átkelés előtt mondott le hivataláról, és az aradi nemzetörsséggel az alsó vidéki csatamezőn ismételve volt, 's általában minden hazafiui vállalkozásban részes. Éljen tehát Atzél! — A' többiek igazolják magukat Isten és világ előtt!! — Szerkesztőség.

—*.* Pest. Köztünk lakó francziák kiindulása — írja a' „Kossuth Hirlapja“ magasztos tekintetet nyújt. Elöl a' franczia nemzeti zászló, mint egész európa szabadság harcának és a' legfenségesebb nemzet dicsőségének jelképe. Zenebanda nem volt velük, de a' franczia indulót (Marseillaise) kezdék énekelni, és ugy tetszett, mintha zarándokok messze vidékről a' magyar szabadság hasadó hajnalának hosiannáht akarnának énekelni.

—*.* Pest. Tirol- és Stájerországból 1500 határvasás jövend segítségünkre Jellachich ellen. Tegnap e' derék csapatból néhányan már ideérkeztek, a' hadügyminister előtt megjelentek, és illő becsülettel 's nyájassággal fogadtattak.

—*.* Budapest. Az itt lakó lengyelek részéről szorongatott hazánk védelmezése végett buzdító felszólítás hirdettetett, 's a' mint hallani, a' felállítandó csapatba leendő besoroztatás végett már is sokan jelenték magukat. E' nemes lengyelektől mit is várnánk egyebet, kiknek, ha szerencsétlen hazájukra csak gondolnak is, egyszersmind rokonszenvünkre önmagukért kell megemlékezniök; 's ki tudja, az idők hátrésében még mi szunyadoz, e' nemeslelküségét milly hamar viszonzhatnánk nekik. (V. Ung.)

—*.* Budapest A' lengyelek részéről ide küldöttség érkezett, segítségünkre 10,000 emberből álló fegyveres erőt ajánlván.

—*.* Gräcz, sept. 29-én. Az itteni őrségen lévő Sándor huszárok egy százada mindenestől hazája felé vette utját, hogy a' veszélyben forgó hazája megvédésében ő is részt vehessen.

—* Sept. 24-én mintegy 120 keszthelyi elszánt polgár összeállván, a' horvátoktól 80 élésszekeket elvettek, kik zágrábból jöven a' Jellachich táborába indultak. Az örkiséroket az elszánt megtámadók megszalaszták, és így a' keszthelyiek 130 lovat, 200—300 mázsa lisztet, ugyanannyi zabot, néhány katonaruhát, és 4 foglyot hoztak haza. Helyben 5 horvát maradt, holott mieink közül csak egy sem sebhedt meg. Ugyanaz nap Jellachichhoz irányzott 2 határórtól kísért levélposta került kezükbe, mellyet elfoglalván, kíséretestül Keszthelyre küldöttek. (O. P. Ztg.)

—* Velenze. Oct. 3-án esti 6 órakor, a' fegyverszünet ideje lejárt volna; az ellenség mindazáltal nem gondolván a' hadi- és tábori törvénynyel, mellynél fogva a' fegyverszünet ideje alatt harczmunkálatokat folytatni tilos, nem úgy tett mint becsületes ellenség; megszegte a' fegyverszünetet és Mór felé visszavonult, oct. 3-án Györbe elvonult, de 5-én innen Gönyöre és onnan ismét fölfelé Mosonynak indult 's hihetőleg ausztriának fordul.

—* Bárándnál oct. 5-én elfogott 1500 horvátot kívül, kik közül 4 tiszt, Rott tábornagy ellenséges csapatjától egy zászló is elfoglaltatott, melly több 100 esztendősnél, egyik felén kétfejű sas, a' másikon sz.-István magyar király képe; mi annak jelensége, hogy a' határőrvidékiek mindig Magyarországhoz tartoztak. E' zászló a' mütárnak adatott át.

—* A' mint a' képviselőház 12 óra után eloszlott, biztos tudósításaink érkeztek a' Rott elleni hadjárásról. Ezen tudósítások szerint Rott seregének egy része, mintegy 1500 ember, hadi foglyaink már; kik megadták magokat, 's fegyvereiket lerakák. Rott többi seregével együtt szinte bekerítettett; és vezéreink azt kívánják tőle, hogy minden ágyuikat, zászlóikat, fegyvereiket, pénztáraikat adják át, 's ekkor hadi foglyok valamennyien; ellenben harcz által semmisítettnek meg. Nincs menekülés ellőttök. A' gondolkozásra és maguk elhatározására hat órát kaptak.

—* Pest, oct. 8-án, délelőtt 10 órakor, a' képviselőház ülést tartott, hol az elnök, jelenti, hogy Rott és Filippovics tábornagyok 7500 katonával, 4 zászlóval, 12 ágyuval és az egész hadikészülettel elfogattatott. Ezt Perczel Móricz és Görgei ezredeknek úgy Gáspár őrnagynak, és a' huszároknak köszönhetni. Az elfogott két tábornagy és 50 tiszt feketesárga jeleiket letépték mondván: hogy ezen színek alatt többé szolgálni nem akarnak. — Minthogy az elfogott katonaság úgy nyilatkozott, hogy Magyarország ellen vonulni akarata ellen kényszerített, és arra megesküdött, hogy Magyarország ellen fegyvert fogni soha többé nem fog, így tehát Perczel a' tiszteket kivéve, haza küldötte.

A' bécsi urak lárváikat levették és a' katonaságot egész vidékről magyarország ellen kiindítá. Az olasz

rohanczok egyhangulag ellenszegültek nyilván ki mondván, hogy magyarország ellen harczolni nem fognak. Minek következtében Latour őket mint foglyokat a' lovasság által a' városból kikísértette. Megtudván ezt a' bécsi nép és a' diákság, a' táborhidat sebbel lobbal szétdúltak, úgy hogy a' katonaság el nem mehetett. Latour tehát a' hű helyreállítására árkáskart küldött, kik azonban a' bécsi lakosoktól megfutamtattak. Azzal a' nép és diákság tovább ment, néhány tábornagyot elfogtak, aztán Latourt keresték, ezt egy kemenczébe rejtve találták, ott agyonverék, és a' Hof-téren egy lámpára felakaszták. Bécs legnagyobb zendülés közepette van. A' lakosok minden órában várják a' városnak ostromlását. Midőn ezt Győrnél tábornagyaink meghallották, parancsot sem várva tüstént fölkeltek és Jellachich után siettek.

—* A' kormány egy bizottmánynak adatik át, de úgy, hogy enuek egy elnöke és két különös tagja legyen, kik az egészet vezessék, és a' választmány többi tagjainak a' hatáskört kijelöljék. — A' képviselők most majd jobban tudják használni az időt, mintsem úgy, hogy itt üléseket tartsanak. Mind-egyik a' nélkül, hogy különös megbízást várna, oda működjön, hol legjobb fogamatot reményl. — Kossuth a' bizottmány elnöke.

—* Ismét több rendű levelek fogattak el, mellyek közt egy nyomtatott proclamáció is találtatott, melly a' fejedelem neve alatt Schönbrünban oct. 3-án kelt, 's valami Récsei Ádám ember által minsterelnöki ellenjegyzéssel láttatott el. (!?)

Ezen okiratban mondatik, hogy Kossuth a' képviselőházat törvénytelenégre rávette; hogy Lamberg a' képviselőháznak ezen határozata következtében megöletett, annál fogva el kell oszolni az országgyűlésnek; minden határozatai érvénytelenek. Minden fegyveres erő, a' nemzetőrséget sem véve ki, Jellachich főparancsnoksága alá rendeltetik; az egész ország hadi törvények alá vétetik; a' megyei és városi hatóságok megszüntetnek; és Jellachich a' király teljes hatalmu biztosa.

Kossuth ezen okiratról oct. 7-én tartatott képviselőház ülésén többek közt így nyilatkozott: Ezen okiratnak valóságát kétségbe kell vonni; ez ármány; a' király nevével akarják a' hadsereget tétozásba hozni. Ez a' háznak elő nem terjesztett, 's azért is kell valótlannak és érvénytelennek nyilatkoztatnunk. 'S ha nem volna is valótlan, azért mégis törvénytelen és érvénytelen marad, mert mi arról mitsem tudunk, hogy az alájegyzett Récsei magyar minster volna, vagy hogy Pesten székelne, holott csak olyan minster ellenjegyezheti a' király rendeleteit. Továbbá: nem szabad a' törvény szerint az országgyűlést előbb feloszlatni, míg a' mult évi számadás és jövő évi költségvetés előterjesztve, 's a' felett a' ház által határozva nincs. A' háznak tehát ki kell mondani, hogy ezen úgy-mondatott rendelet semmitsem ér; a' ki Jellachichnak engedelmeskedik, vagy neki segít, hazaáruló, 's banni kell vele, mint ollyannal. Ré-

cseit pedig perbe kell fogni. Ha az aláírás hamis, megmondja majd, hogy visszaéltek vele; ha pedig valóban aláírta magát, úgy a' legnagyobb hazaáruló.

October 8-án esti 9 órakor a' képviselőház 2-ik ülést tartott. Az elnök jelenti, hogy délutáni 5 órakor levelet kapott, két melléklettel, Réceitől aláírva; az elsőben minisiterelnöknek nevezetik ki (önön magától ellenjegyezve!!); a' másikkban a' tudva lévő proclamatio foglaltatik.

A' ház határozata egészen Kossuth nyilatkozata értelmében történt. A' képviselők kiváltképp az ország törvényhatóságainak meghagyják, hogy a' megyei, városi és kerületi gyülekezetekben kötelességüket tántoríthatlanul 's szabályszerűen folytassák és a' nyilvános igazgatásnak minden ágában törvényes kötelességükhez képest szakadatlanul eljárjanak, és pedig a' törvényes büntetés terhe alatt, hahogy egyébként cselekednének. (P.Z.)

—*.* Fehértemplom. Sept. 23-án Madersbach őrnagy vezérlete alatt 2 század honvéd az ellenség ellen küldetett; a' verseczi határban buktak az ellenségre és azt bátran megtámadván üzőbe vettek. A' kostilon túli völgyben ellenállásra akadtak, az ellenség mindazáltal Vojvodinczig elűzetett, és bátor honvédünk ott az oláh paptól és helység bírájától fehér zászlóval fogadtatott, ezektől megtudák, hogy az ellenség 4 századból áll, melly jól el van sánczolva, de a' 600 személyen felül álló ellenség itt is az első ágyulövessel szétveretett és így reggeli 4 órától fogva délutáni 2 óráig Udvarszállást, Jám, Kosztil és Vojvodinczet az ellenségtől megtisztíták. Az ellenség mintegy 700 főből állott; emezek pedig 398-an valának, kik között 30 al- és 13 főtiszt lévén, közülök csak egy sem esett sebbe. Ezen tény által a' szándékolt megrohanás több napokra hátráltatott. Mandelburger J. főtüzér által lelövetett tüzértisztnél és 2 rácz fogolynál fontos irományok találtattak, mellyekből kiviláglik, hogy az ellenség kétfőtötött erővel és 18 fontosokkal 's granátokkal Fehértemplomot bevenni szándékozik.

—*.* Komárom most már elhatározólag egészen kezünkben van. A' thursky-ak Maythényi parancsára az alkotmányra megesküdtek. — Valamennyi köztiszteletű, 2 őrmester és 4 káplár a' feketesárga czafatra megeskünni vonakodtak. A' várparancsnok egy háromszínű nemzeti zászlót hozatott elő, 's az örömrivalgásnak, melly közt az eskü történt, szünete nem volt. Azon tiszt urak, kik eskünni nem akartak, — az egészségtelen lég miatt! — a' várból eltávoztattak, és helyeik jelenlevő ezelőtti nemzetőrökkel kipótoltattak.

—*.* Temesvárról oct. 2-ról írják. A' várparancsnoka b. Rukovina, horvát érzelmeiről elég szomorúan ismeretes, ennek mostan Piret főparancsnoknak közelgő elutazta után olaszországba, veszedelmünkre nem sokára még több hatalom lesz kezében. Majd nem úgy látszik, mintha városunk ellenséges kézben volna. (P. Ztg.)

VII. év folyam 42-dik sz.

—*.* Bécs. Hurbán és Stur sebesülten értek ide. Hodza csapatjának nagyobb részével a' kárpátusi hegyek közé menekült. Itt egyébiránt a' tótok számára egy valódi fölfegyverző és gyakorló bizottmány létez. Hírlik, hogy morvaország felől ujonnan berohanni készülnek. (P. Ztg.)

—*.* Uj hazaárulás! Bécsben erdélyhonbani szászok földjéről egy bizottmány létez. Czéluk a' többi német tartományokéval egyenlő, t. i. hogy az idevaló országgyűléshez követeket küldhessenek. (?) (Ung.)

—*.* Budapest. October 3-án este két, ezüsttel telt ládát vittek a' honvédi bizottmány elé. Az eset következő: Vásárhelyi, hadnagy a' Hunyadi csapatnál, elfogott három határórt. Egyiknél egy iratot talált Zichy Ödöntől, Rott tábornokhoz, Jellachich egyik vezéréhez, mellyben tudatá, hogy a' „bizonyos tudva levő dolog (daß bewußte) Zichynek pákozdi pinczéjében van elrejtve. Vásárhelyi néhány hunyadi csatárral odament, 's elhozá a' két ládát, mellynek egyikében ezüst- és aranypénz, a' másikkban ezüst és arany készületek vannak. Alig hagyá el Vásárhelyi e' helyet, 's már üldözőbe vették a' horvátok. Mind a' mellett ő a' ládákat szerencsésen Pestre hozta, némelly iratokkal, mellyek a' pártütés körülményeire is világot vetnek. — Vásárhelyi százados lett. (P. Hirl.)

—*.* Ercsinből kötéllel kivégzett gr. Zichy Ödön felől egyebek közt az is tudósítatik, hogy e' gróf Székes-Fehérvárt Jellachichnak áruláskép adá át, és az ellenséget elélemmel tartá. Bécsből érkezett leveleken kívül, mellyekből a' hazaárulás világosan kitünik, proclamatiók is találtattak ezen czímmel: „Magyarországban lévő derék seregeimhez“, mások ismét a' néphez valának intézve ezen aláírással: „Ferdinand, magyarország királya.“ — Oct. 1-én Zichy Pál, a' kivégzettnek öccse állott az ítélő törvényszék előtt.

—*.* Oláhország. Bukarest, sept. 27-én délután 1 órakor. A' románok szabadsága, írja a' szebeni Bote, oda van! A' szomorú esemény 26-án délután történt. A' törökök Bukarestet megszállották, és ott szörnyű vérfürdőt csináltak. Egy nagy küldöttség, melly a' török táborba küldetett, elfogatott, és egy hatalmas paraszt sereg a' törökök által körülfogott és elvágatott, a' város bombáztatott és egy utca egészen rommá lövetett, mire a' törökök 8000 en több oldalról a' városba nyomultak! Az ingerültség irtózatos volt. Az összes harangok félreverettek, mellynek lárájába az emberek remítő ordítózása és kiabálása vegyült. Hirtelen ágyuzás hallatszott. A' törökök a' laktanyánál a' katonákkal összecsaptak. Ott mintegy 200 ember maradt halva a' téren, köztök egy basa is. Egy, az osztrák ügynökséghez tartozó tizedes a' törököktől az utcán lövetett le. A' pompierek, ezen derék festület, az utolsó emberig leölettek; az ideiglenes kormány tagjai, az egy Eliádon kívül

mind elfogattak, csak ez utóbbi menekülhet-
vén meg.

—°.°. Bécsben a' forradalom teljesen kiűtött.

—°.°. Budapest. A' lánchíd már annyira
megkésztült, hogy szükség esetében az ikervárosok
közti közlekedést már fentarthatná.

—°.°. Bécs. Hauptmannsdorfer Schroll és tár-
sának műháza, melly sok munkást foglalkodtat,
hogy munkásait könnyebben fizethesse, felső enge-
delemmel maga szükségére huszkrajczáros bank-
jegyeket 10,000-ig készítettett, és tőkéjét a' nem-
zeti banknál letette. Ezen huszkrajczáros jegyek
készítése igen csinos. (V. Ung.)

—°.°. Franciaországban a' vízvezetésre vascső-
vek helyett üvegcsővekkel tétettek nagyban kísér-
letek és igen jóknak találtattak. Mondják, hogy
a' vascsőveket tökéletesen kipótolják és 20száza-
dékkal ócsóbbak; a' facsőveket már régen nem
használgják.

—°.°. Brünn. A' morvahonnak sept. 20-án
tartatott ülésén következő cikk csaknem egyhan-
gulag elfogadtatott és a' morvatartomány alkot-
mányának 8. és 9-ik cikke közé beiktattatott;
„Morvaországban a' nemességnek nemcsak előjogai,
hanem czimei is örökre megszüntetnek és új nemes-
séget többé adni nem szabad.“

—°.°. Pesten őrseregglő német tüzérség' tiszt-
kara azt nyilvánítá, hogy Jellachich ellen harczol-
ni nem akar. A' közkatonák szintugy vélekednek.

—°.°. A' kiszolgáltattott igazság mai napig
csak a' világ igazságának viszfénye volt.

—°.°. Az igazság' érzete olyan, mint
egy tiszta tükör az ember lelkében, melly mások
képét színtelenül mutatja a' mieink mellett.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről, Pestre utaztak,
Kedden october 10-én: Csütörtökön oct. 12-én:
Falk Etelka, leányzó.
Rajner assz., 2 helyet. Hengelmüller úr.
Rotb asszony. Kintzing úr.
Szontag úr. Nikolits úr.
Mihálovits úr.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi oct. 13-án.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltó- pénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	4	30	4	15	4	—
Kétszeres	3	30	3	15	3	—
Rozs	3	—	2	45	2	30
Árpa	1	45	1	36	1	30
Zab	1	36	1	30	1	24
Kukoritz	2	30	2	15	2	—
1 mázsa lángliszt	14	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	11	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyér.	9	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	5	—	—	—	—	—

Maros vizállása: October 13-án reggeli 8 órakor: 2' 3" 0''' a' zerus felett.

Oct.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	L a k á s a és halálozati helye
1	Róth Antonia, özvegy	Kath.	71 e.	vízkór	Kossuthutca.
—	Netzin Jevra, szinte	G. n. e.	85 —	aggság	Gája k. v.
—	Armánokzy Orest, földész' f.	—	1 ¹ / ₄ —	agylob	szinte.
—	Varszer Roza földész' f. gyermeke	—	—	időtlen	szinte.
—	N. János, léczvágó	G. n. e.	26 e.	epemirigy	Marospart.
2	N. Zsófia, hajadon Halmágyról	—	70 —	aggság	Sarkad k. v.
—	N. Flora, napszámosnő	—	30 —	gyomorgöres	Halászutca.
—	Draskovits Ferdinánd, leányé	Kath.	7 hó	askór	Választóutca 61
3	Bukor János, ácslegény	—	66 e.	aggság	Kossuthutca 637
—	Markó Mita, földész' f.	G. n. e.	1 n.	görcsök	Gája k. v.
4	Burnof Jotza, csizmadiamester' f.	—	2 ¹ / ₂ e.	askór	Holtmarosutca 895
—	Zahariás Anna, tisztviselő' l.	Kath.	4 —	agylob	Halászutca.
5	Fekete János inas pestmegyéből	—	26 —	epemirigy	szinte.
—	Gyénes István, földész' f.	—	10 —	vérhas	Pernyáva k. v.
—	Raitsek Franciska, földész' l.	Kath.	5 —	agylob	szinte 344
6	Landisz György, pokróczos' f.	Agost.	2 —	szinte	Demeterutca.
—	Somogyi János, földész' f.	Ref.	5 hó	torokgyik	szinte 172
—	Balay János, állad. hajdu	Kath.	57 e.	gyomorgöres	Választóutca.
—	Lach Erzsébeth, özvegy' l.	—	8 —	idegláz	Sarkad k. v.
—	Petrus Alajos, tekeőr	—	33 —	sérv	Istvántér.
—	Tétén Teréz asszony, polgárnő	—	50 —	epemirigy	Batthyánytér.